

Sociální zabezpečení

Sociální služby

Mirka Wildmannová
Katedra veřejné ekonomie
Ekonomicko-správní fakulta
MU BRNO

Zařazení SZ do systému

Blok existenčních jistot

- Sociální zabezpečení
- Zaměstnanost
- Životní prostředí

Sociální zabezpečení

- **Proč systém sociálního zabezpečení?**
- **Komu se služby poskytují?**
- **Kdy systém zabezpečuje?**
- **Od koho se poskytuje zabezpečení?**
- **Kdo financuje zabezpečení?**

Sociální zabezpečení – zařazení do systému

- **Nástroj, kterým se realizuje sociální politika**
- **Oblast sociální politiky**
- **Vývoj SZ je obrazem sociálně-politických úsilí ve společnosti**
- **Hlavní funkcí je zabezpečení příznivých životních podmínek pro občany, jejichž potřeby nelze z objektivních důvodů zabezpečovat rozdělováním podle pracovního výkonu**
- **Souhrnné označení pro všechny sociální instituce poskytující poradenství, prevenci, materiální a peněžní plnění, služby a azyl k uspokojení základních potřeb**

Programy sociálního zabezpečení

- **Ve stáří, invaliditě a úmrtí**
- **V nemoci, v mateřství, často ve spojení se zdravotní péčí**
- **V nezaměstnanosti**
- **Rodiny s dětmi – životní úroveň**
- **Sociální péče (péče o chudé)**

Typy základních systémů SZ

- **Liberální**
- **Charitativní**
- **Pojišťovací**
- **Zajišťovací**
- **zaopatřovací**

Financování SZ

- 1. Bismarckův pojistný systém – výběr příspěvků**
 - průběžné financování**
 - kapitálový systém**
- 2. Beveridgeův přístup – z veřejných fondů**

Finanční techniky SZ

- **Spoření**
- **Soukromé pojištění**
- **Podnikové zaopatření**
- **Sociální pojištění**
- **Státní zaopatření**
- **Sociální pomoc**

Soustava sociálního zabezpečení

- **Sociální pojištění**
- **Státní sociální podpora**
- **Sociální pomoc – sociální služby**

Sociální pojištění

- **Pojistné na důchodové zabezpečení**
- **Pojistné na nemocenské zabezpečení**
- **Příspěvek na státní politiku
zaměstnanosti**

Státní sociální podpora

- *Dávky poskytované na výši příjmu*
 - přídavek na dítě
 - sociální příplatek
 - příspěvek na bydlení
- *Dávky nezávislé na výši příjmu*
 - rodičovský příspěvek
 - zaopatřovací příspěvek
 - dávky pěstounské péče
 - porodné
 - pohřebné

Životní minimum

- **Zákonem stanovené kritérium pro posouzení potřeby sociální ochrany občana a rodiny**
- **Součet částek na osobní potřeby jednotlivých členů rodiny + částka na domácnost**
- **Valorizace podle výše inflace**

Sociální pomoc

- **Zabezpečuje občany, kteří se nacházejí v obtížné životní situaci**
 - **Občan v hmotné nouzi**
 - **Občan v sociální nouzi**

Metody sociální pomoci – sociální práce

Formy sociální pomoci

- **Sociálně – právní ochrana**
- **Finanční výpomoc**
- **Příspěvek na živobytí**
- **Půjčka na živobytí**
- **Sociální služby**

Mezinárodní organizace činné v sociálním zabezpečení

Mezinárodní vládní organizace

- **Hospodářská a sociální rada OSN**
- **Mezinárodní organizace práce**
- **Rada Evropy**
- **Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj**

Mezinárodní nevládní organizace

- **Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení**
- **Profesní organizace (např. Mezinárodní sdružení sociálních pracovníků, Mez. sdružení soc. škol)**
- **Církevní sociální instituce**

Sociální služby

- **Zařazení : odvětví rozvoje člověka**
- **Forma sociální pomoci**
- **Cíl: zabezpečit občana po dobu, kdy není schopen zabezpečovat svoje potřeby vlastním přičiněním**

Typologie sociálních služeb

- **Sociální poradenství**
- **Ubytování - dočasné**
- **Denní pobyty**
- **Stravování**
- **Pečovatelské služby**
- **Krizová centra**
- **Zařízení pro občany společensky nepřizpůsobivé**
- **Komunity**
- **Sociálně-právní ochrana**
- **Ústavní sociální péče**

Shrnutí

Proč stát zabezpečuje sociální rizika?

Proč zařazujeme systém sociálního zabezpečení do bloku existenčních jistot a sociální služby do odvětví rozvoje člověka?

Je současný systém sociálního zabezpečení dostačující?

Je zohledněn princip spravedlnosti?

Je sociální zabezpečení jediným systémem zabezpečující sociální rizika?